

gemeente
Het Hogeland

Raadsvoorstel

Onderwerp: Instellen Ondernemersfonds
Datum: 31 maart 2021
Agendapunt: 4
Behandeling: Ter bespreking in raadsoverleg
Portefeuille-
houder(s): Wethouder E. Dijkhuis
Steller: Johan Samplonius j.samplonius@hethogeland.nl
Zaaknummer: Z.HHL.035988

1. Samenvatting

Een gezond en duurzaam ondernemersklimaat is van groot belang voor gemeente het Hogeland. Veel ondernemers hebben het helaas moeilijk als gevolg van de coronacrisis, waardoor het ondernemersklimaat onder druk staat.

Wij omarmen dan ook het voorstel van het Ondernemersplatform Het Hogeland om een ondernemersfonds in te stellen. Dit fonds kan ondernemers voorzien van middelen om collectieve voorzieningen te treffen. Die voorzieningen dragen weer bij aan een beter ondernemersklimaat.

Daarnaast zorgt het fonds voor verbinding, want ondernemers zullen samen op zoek gaan naar manieren om de economische structuur te versterken. Ook de samenwerking tussen gemeente en ondernemers krijgt door het fonds een impuls. Zo zorgt de gemeenschappelijke aanpak van gemeente en bedrijfsleven voor de vitalisering van de lokale economie.

Samen met uw raad mogen wij dan ook verheugd zijn over het feit, dat wij, ondanks alle bezuinigingen, dit voorstel in deze moeilijke periode voor onze ondernemers aan uw raad kunnen doen.

2. Gevraagd of voorgesteld besluit

1. In te stemmen met het door burgemeester en wethouders aangaan van een subsidierelatie met de Stichting Ondernemersfonds Het Hogeland i.o.
2. Voor deze jaarlijkse subsidie te putten uit de 'reserve Ruimte voor Dorpen en Ondernemers '
3. De huidige situatie van de stichtingen Ondernemersfonds Uithuizen en Promotie Winsum nog drie jaar te gedogen, waarna integratie met de Stichting Ondernemersfonds HHL i.o. moet zijn gerealiseerd.
4. Burgemeester en wethouders te belasten met de uitvoering van dit besluit en het vastleggen van de afspraken met het Ondernemersplatform en de Stichting Ondernemersfonds Het Hogeland i.o.

3. Inleiding

3.1 Aanleiding

In het collegeprogramma schreven wij reeds, dat wij het ondernemersklimaat willen stimuleren en faciliteren. Daarnaast sprak het collegeprogramma over 'loslaten ';

experimenteren met nieuwe vormen van ruimte geven aan dorpen en gemeenschappen, zoals een dorpsbudget, maar bijvoorbeeld ook een eigen budget voor ondernemers. Het besluit van raad van 27 maart 2019 om een (bestemmings)reserve: 'Ruimte voor Dorpen en Ondernemers' te vormen in te stellen en daaruit niet alleen een dorpenfonds te vormen, maar ook een ondernemersfonds, past daar dan ook helemaal bij. Het dorpenfonds is inmiddels vanaf 1 januari 2020 een feit. De vorming van een Ondernemersfonds heeft meer voeten in de aarde gehad. Daarover zijn wij al geruime tijd in overleg met het Ondernemersplatform Het Hogeland. Datzelfde platform heeft inmiddels een voorstel geformuleerd om tot een dergelijk fonds te komen. Het resultaat daarvan ligt nu voor.

3.3 Wettelijk of beleidskader

Artikel 160 Gemeentewet, Artikel 7c van de 'Financiële verordening gemeente Het Hogeland 2019' en de visie Ruimte!

3.4 Historische context

Bij de coalitievorming voor het nieuwe college (2018-2019), is ingestemd met een hoger OZB tarief (voor niet-woningen), maar hing daar wel de politieke wens mee samen dat

- Er een nadeelcompensatieregeling moest komen voor die niet-woningen, opdat de belastingplichtigen trapsgewijs meer zouden gaan betalen;
- de meeropbrengst weer ten goede zou komen aan onze inwoners en ondernemers.

De vorm waarin die meeropbrengst ten goede komt aan onze inwoners en ondernemers is door de vorming van een dorpenfonds en een ondernemersfonds.

Het proces in Het Hogeland is daarmee omgekeerd aan wat in den lande gebruikelijk is bij de vorming van een Ondernemersfonds.

Meestal is dat eerst de haalbaarheid onderzoeken en daarna besluitvorming door de raad.

Dat besluit om "het" te doen lag er echter al. Nu is het zaak dat besluit van toen een vervolg te geven. Het Ondernemersplatform doet daarvoor een voorstel.

4. Beoogd resultaat (of effect)

Vanuit een ondernemersfonds kunnen collectieve voorzieningen voor ondernemers en de professionalisering daarvan worden gefinancierd. De behoefte daaraan neemt steeds meer toe onder ondernemers en hun organisaties.

Bovendien wordt ondernemers daarmee – in lijn met de visie Ruimte! – meer de ruimte geboden bedrijfsmatige en economische kansen te benutten.

Immers, de (lokale) overheid hoeft niet alles zelf hoeft te doen. De kracht van de samenleving kan worden gebruikt door waar het kan initiatieven te stimuleren en te faciliteren.

5. Toelichting

5.1 Argumenten/motivering

Voor de argumentatie van ons voorstel aan uw raad, is het goed bij de argumenten beide partijen te onderscheiden.

Ondernemersplatform

Het ondernemersplatform wil een bijdrage leveren aan het ondernemersklimaat in de gemeente. Het belang van de economie en ruimte voor ondernemerschap in een goed vestigingsklimaat zijn geen vanzelfsprekendheden. Een goede collectieve aanpak en het delen daarvan maakt de economie sterker. Daarvoor is het nodig dat de (collectieve) ondernemers een professionele en serieuze gesprekspartner voor de gemeente worden. Een ondernemersfonds maakt dat ondernemers meer en beter samenwerken. Ook versterkt het de onderhandelingspositie van het georganiseerde bedrijfsleven t.o.v. derden.

Daarnaast ontstaat er door zo'n fonds een mogelijkheid voor het (mede) financieren van collectieve belangen. Bovendien bevordert een dergelijk fonds de betrokkenheid van het bedrijfsleven bij hun bedrijfsomgeving. Een Ondernemersfonds zorgt kortom voor een 'boost' van het nog maar prille Ondernemersplatform Het Hogeland.

Bij de ondernemers(verenigingen) is er de behoefte aan eigen budget. Daarmee kunnen ze meer focus hebben op de economische structuur. Met die middelen kunnen ze hun ambitie realiseren en de problematiek(en) en urgentie (bijvoorbeeld rondom het functioneren van (winkel)kernen) aanpakken.

Gemeente

Ondernemersfondsen komen niet voort uit wetgeving of voorschriften, maar 'van onderop'. Immers, er zijn altijd en overal collectieve taken van bedrijven te verrichten. Veel inzet van vrijwillige ondernemers is daarbij onmisbaar. Het gaat en ging echter niet langer aan om ongebreideld maar een beroep te blijven doen op de vrijwilligers en de eigen middelen. Een ondernemersfonds kan een werkstructuur daarvoor bieden en een structurele financiering.

Het bedrijfsleven kan daarmee beter de eigen verantwoordelijkheden voor onderwerpen die niet de taak van de gemeente zijn, dragen. Ook worden ze daardoor een serieuze gesprekspartner voor de gemeente.

Specifiek voor de Hogelandse situatie zijn nog een aantal argumenten te noemen voor de vorming van een ondernemersfonds:

- De visie Ruimte! Die wil ruimte bieden aan ondernemers om bedrijfsmatige en economische kansen te benutten.
- De overtuiging dat de (lokale) overheid niet alles zelf hoeft te doen. De kracht van de samenleving moet worden gebruikt door initiatieven te stimuleren en te faciliteren
- De betekenis die ondernemers en bedrijven hebben voor de leefbaarheid en de voorzieningen in de gemeente het Hogeland.
- De wenselijkheid van een gemeenschappelijke aanpak van gemeente en bedrijfsleven voor de vitalisering van de lokale economie.
- Het ontstaan van financiële mogelijkheden voor het bedrijfsleven bij de realisatie van plannen waarvoor cofinanciering nodig is.
- De door de gemeentelijke herindeling groter wordende noodzaak tot (ver)binding. Het Ondernemersplatform Het Hogeland werkt sinds vorig jaar aan die verbinding. Een fonds als dit kan daar ook aan bijdragen en is (ook) een samenbindende en structuurversterkende factor.
- De stimulans voor de individuele ondernemer om zich aan te sluiten bij zijn ondernemersvereniging. Een gevolg van de positie die de acht ondernemersorganisaties in het voorstel van het platform krijgen. Daarmee wordt de structuur versterkt.
- De grotere rol van het Ondernemersplatform door het Ondernemersfonds. Beide hebben als doel ondernemers met elkaar te verbinden. Het heeft voordelen het platform en het fonds dicht bij elkaar te organiseren. Groot voordeel voor ons is dat we dan samenwerken met 1 ondernemersorganisatie.

Stichting Ondernemersfonds Uithuizen en Stichting Promotie Winsum

Bijzondere aandacht behoeven de Stichting Ondernemersfonds Uithuizen en de Stichting Promotie Winsum.

Op 27 maart 2019 hebt u besloten de beide fondsen voortaan ook te laten financieren vanuit het ondernemersfonds en is de reclamebelasting afgeschaft.

In 2019 en 2020 hebben beide stichtingen nog eenzelfde vergoeding van ons ontvangen.

Het platform stelt voor deze gelden door de gemeente rechtstreeks uit te blijven keren aan beide stichtingen en daaraan een tweetal voorwaarden te verbinden die leiden tot meer lokale afstemming.

Dit voorstel komt echter niet overeen met onze aanbeveling het Ondernemersfonds en Ondernemersplatform (en ook beide stichtingen) dicht bij elkaar te organiseren om daarmee 1 aanspreekpunt te krijgen. Met het voorstel van het platform houden we meerdere verschijningsvormen. Ook verwachten wij dat er overlap zal zitten tussen beide stichtingen en het fonds. Wij menen dan ook dat toch tot integratie van beide stichtingen en het ondernemersfonds moet worden gekomen. Dat kan echter niet met onmiddellijke ingang. Daarom stellen wij u voor partijen een (overgangs) termijn van 3 jaar te geven. In die 3 jaar blijven wij de vergoedingen doorbetalen.

5.2 Risico's

In het afgelopen jaar heeft het platform bewezen een waardevolle toevoeging te zijn en op een verantwoorde wijze hun taak te vervullen. De leden van het platform werken steeds beter samen en kunnen elkaar steeds beter vinden. Dat was ook de conclusie tijdens een tussentijdse evaluatie van en met het platform op 16 februari 2021. Toch zijn risico's niet helemaal uit te sluiten. Wij menen echter dat er voldoende waarborgen zijn die deze risico's zullen voorkomen.

6. Financiële aspecten en wijze van dekking

Bij uw besluit van 27 maart 2019 is voor beide fondsen een bedrag van 1 miljoen euro beschikbaar gesteld.

Tweemaal is bezuinigd op de middelen voor het Ondernemersfonds.

Ook moet uit het budget nog de kosten van de nadeelcompensatieregeling en de rechtstreekse vergoedingen aan beide stichting in Uithuizen Winsum worden gefinancierd.

Het Ondernemersplatform stelt in haar voorstel voor een minimaal budget voor het ondernemersfonds aan te houden van € 400.000,--. Dat is getuige onderstaand overzicht het geval:

	2021	2022	2023	2024
Budget RB 27-3-2019	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Dekking nadeelcompensatie	-60.000			
	940.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Bezuinigingen 2020/2021	-700.000	-700.000	-700.000	-700.000
Compensatie uit niet bestede gelden 2019	204.747	204.747	204.747	-
Sub-totaal 1	444.747	504.747	504.747	300.000
Minus vergoedingen aan St. Uithuizen en Winsum	-90.000	-90.000	-90.000	-
Budget voor Ondernemersfonds	354.747	414.747	414.747	300.000

Zoals u ziet, kan het huidige budget slechts tot en met 2023 gegarandeerd worden. Daarna daalt het beschikbare budget.

Bovendien praten wij dan over een periode die ligt na de zittingstermijn van het huidige college en raad. Tegelijk zal er de behoefte zijn bij een nieuwe stichting(iets) meer zekerheid te krijgen. De ervaring elders is dat een fonds ook een aanlooperperiode nodig heeft en zeker in het eerste jaar niet alle middelen besteed. Wij hebben de intentie voor een langere termijn de afspraken aan te gaan, maar gaan daarover graag met uw raad in gesprek. Immers, een dergelijk fonds moet ook de kans hebben zich te ontwikkelen.

7. Inbreng belanghebbenden

Het voorstel is aan de orde geweest in een overleg met Ondernemersplatform op 16 februari j.l. en is eveneens besproken met de stichtingen in Uithuizen en Winsum. Beide stichtingen gaan graag de uitdaging aan tot een dergelijke integratie te komen.

8. Vervolgtraject

8.1 Uitvoering

Na instemming door uw raad met ons voorstel, zullen wij allereerst een convenant met het platform afsluiten.

Vervolgens kan het platform komen tot het aanzoeken van bestuursleden en het oprichten van de Stichting Ondernemersfonds HHL.

Daarna kan de stichting verder worden ingericht, kan de relatie met het platform worden onderzocht en kunnen burgemeester en wethouders met het stichtingsbestuur een subsidieovereenkomst afsluiten.

8.2 Tijdspad

Wij streven er naar e.e.a. voor medio 2021 af te handelen

8.3 Communicatie

Communicatie naar de ondernemers zal vooral getrapt gaan via de leden van het Ondernemersplatform.

8.4 Evaluatie

Evaluatie zal regelmatig terugkeren in het Ondernemersplatform.

Bijlage(n):

- Raadsvoorstel
- Raadsbesluit

Winsum, 9 maart 2021.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland,

Gemeentesecretaris,

Burgemeester,

Paul van Vilsteren

Henk Jan Bolding